

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 maja 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 4 maja 2015 roku odmówił A. F. (1) prawa emerytury na podstawie art. 27 w zw. z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, uchylając jednocześnie decyzję z dnia 18 maja 2015 roku. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony na dzień zgłoszenia wniosku o emeryturę przewidzianą w art. 27 ustawy emerytalnej nie spełnił warunku kontynuowania ubezpieczenia po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego określonego w art. 27 ustawy emerytalnej, a zatem brak jest podstaw do obliczenia emerytury z zastosowaniem art. 55 i 55a ustawy emerytalnej.

/decyzja - k. 47-48 plik III akt ZUS/

A. F. (2) uznając powyższą decyzję za krzywdzącą w dniu 17 lipca 2015 roku złożył od niej odwołanie, wnosząc o uchylenie i utrzymanie w mocy poprzedzającej ją decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 czerwca 2015 roku tj. przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury obliczonej zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 i art. 55 i 55a ustawy emerytalnej od dnia 1 maja 2015 roku. W uzasadnieniu odwołujący podniósł, iż zarówno treść zaskarżonej decyzji, jak i jej uzasadnienie nie odpowiadają prawu, zaś rozstrzygnięcie zostało wydane z rażącym naruszeniem przepisów znowelizowanej ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. A. F. (2) wskazał, iż wnioskiem z dnia 4 maja 2015 roku zwrócił się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o ponowne ustalenie wysokości emerytury w związku ze zmianą przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 5 marca 2015 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Odwołujący wymienił, iż prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym nabył na podstawie decyzji z dnia 2 listopada 2012 roku (po rozpoznaniu wniosku o emeryturę z dnia 4 października 2012 roku). Wcześniej miał ustalone prawo do emerytury w obniżonym wieku. Jednocześnie będąc emerytem był (jest także aktualnie) zatrudniony w oparciu o umowę o pracę. Okres zatrudnienia trwa nieprzerwanie od dnia 16 czerwca 2009 roku, obecnie obowiązująca umowa o pracę została zawarta na czas oznaczony do dnia 15 września 2015 roku. Argumentował, iż w związku z nowelizacją ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wprowadzonej ustawą z dnia 5 marca 2015 roku, w dniu 4 maja 2015 roku złożył wniosek o ponowne obliczenie wysokości emerytury - zgodnie z art. 26 i 55 w zw. z art. 55a ustawy emerytalnej. Decyzją z dnia 10 czerwca 2015 roku organ rentowy ustalił na nowo kapitał początkowy, przeliczając wartość kapitału początkowego według znowelizowanych zasad. W związku z powyższym decyzją z dnia 18 czerwca 2015 roku organ rentowy dokonał ponownego obliczenia przysługującej mu emerytury zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej. W ocenie skarżącego z niezrozumiałych względów organ rentowy w dniu 26 czerwca 2015 roku wydał nową decyzję, w której uchylił decyzję z dnia 18 czerwca 2015 roku i odmówił mu prawa do emerytury. Zdaniem odwołującego uzasadnienie skarżonej decyzji jest chybione. Wskazał, że powszechny wiek emerytalny określony w art. 27 ustawy osiągnął w dniu 20 października 2012 roku, z wnioskiem o emeryturę wystąpił w dniu 4 października 2012 roku, a zatem po dniu 31 grudnia 2008 roku, po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego kontynuował podleganie ubezpieczeniu społecznemu. Z racji zatrudnienia podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu rentowemu, emerytalnemu, chorobowemu i wypadkowemu. W związku z powyższym zdaniem A. F. (2) zostały spełnione wszelkie warunki do objęcia go art. 27 i 55 ustawy emerytalnej umożliwiające ponowne obliczenie emerytury.

/odwołanie - k. 2-4/

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 17 sierpnia 2014 roku wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał dotychczasową argumentację. Dodatkowo wskazał, że A. F. (2) zgłosił wniosek o emeryturę przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, w związku z czym - w dacie zgłoszenia wniosku - nie spełniał

warunku kontynuowania ubezpieczeń emerytalnego i rentowych po osiągnięciu tego wieku, zatem brak jest podstaw do obliczenia emerytury z zastosowaniem art. 55 i 55a ustawy emerytalnej.

/odpowiedź na odwołanie - k. 15-15 odwrót/

W piśmie procesowym z dnia 4 kwietnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych dodatkowo wyjaśnił, iż datą, na jaką zostałyby spełnione przesłanki do przeliczenia emerytury zgodnie z art. 55a jest data złożenia wniosku po skończeniu A. F. (2) 65 roku życia tj. po dniu 20 października 2012 roku Zdaniem organu rentowego z interpretacji art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wynika, iż w dacie złożenia wniosku muszą być łącznie spełnione warunki tj. kontynuowanie ubezpieczenia po osiągnięciu wieku ustawowego. Natomiast w dacie złożenia wniosku przez A. F. (2) nie miał on wieku 65 lat, a wniosek złożył przed uzyskaniem wieku (art. 55 wyraźnie wskazuje, iż wniosek złożony ma być po osiągnięciu wieku).

/pismo – k. 26/

Na rozprawie w dniu 7 kwietnia 2015 roku wnioskodawca poparł odwołanie, pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania.

/e-protokół rozprawy z dn. 7.04.2015 r. - stanowisko stron: 00:01:34 – płyta CD k. 30/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca A. F. (2) urodził się w dniu (...).

/bezsporne, a nadto wniosek – k. 1-8 plik III akt ZUS/

W dniu 5 maja 2008 roku wnioskodawca złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury w obniżonym wieku.

/bezsporne, a nadto wniosek – k. 1-4 plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 13 czerwca 2008 roku wnioskodawcy przyznano prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 8 maja 2008 roku tj. od dnia wejścia w życie art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w nowym brzmieniu oraz ustalono jej wysokość według najkorzystniejszego wariantu.

/decyzja - k. 37-38 akt ZUS/

Wnioskodawca w dniu 4 października 2012 roku złożył wniosek o ustalenie prawa do emerytury w związku z ukończeniem 65 roku życia i wniósł o obliczenie emerytury w myśl nowych zasad tj. z zastosowaniem art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

/wniosek – k. 1-6 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 2 listopada 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 20 października 2012 roku tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Podstawa wymiaru emerytury została obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury 75,71 % przez kwotę bazową w wysokości 1.722,68 zł i wyniosła 2.051,13 zł. Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił 44 lata i 8 miesięcy tj. 536 miesięcy okresów składkowych oraz 5 miesięcy okresów nieskładkowych. Wysokość świadczenia wyniosła 1.919,97 zł.

/decyzja – k. 17-18/

Wnioskodawca nieprzerwanie kontynuuje zatrudnienie od dnia 16 czerwca 2009 roku, ostatnio na podstawie umowy o pracę zawartej na czas oznaczony do dnia 16 września 2015 roku.

/zaświadczenia – k. 13, k. 31-32, k. 55-56, k. 73-74, k. 87-88, k. 103-104, k. 115-116, k. 127-128, k. 139-140 plik II akt ZUS, umowa o pracę – k. 13/

Kolejnymi decyzjami Zakład Ubezpieczeń Społecznych przeliczał emeryturę A. F. (2), ponownie obliczając staż pracy.

/decyzje – k. 37-38, k. 47-48, k. 61-62, k. 79-80, k. 93-94, k. 109-110, k. 119-120, k. 131-132, plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 19 stycznia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych po rozpatrzeniu wniosku z dnia 12 stycznia 2015 roku przeliczył od dnia 1 stycznia 2015 roku tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek emeryturę wnioskodawcy. Podstawa wymiaru emerytury po waloryzacji od dnia 1 marca 2014 roku wynosiła 2.167,31 zł. Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił 46 lat i 4 miesiące tj. 556 miesięcy okresów składkowych oraz 1 rok tj. 12 miesięcy okresów nieskładkowych. Wysokość świadczenia wyniosła 2.074,96 zł brutto.

/decyzja – k. 145-148 plik II akt ZUS/

W dniu 4 maja 2015 roku A. F. (2) złożył wniosek o przyznanie emerytury obliczonej według nowych zasad.

/wniosek – k. 1-8 plik III akt ZUS/

Decyzją z dnia 10 czerwca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił kapitał początkowy wnioskodawcy na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od dnia 1 stycznia 1975 roku do dnia 31 grudnia 1984 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 85,41 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 85,41% przez kwotę 1.220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (85,41% x 1.220,89 zł) i wyniosła ona 1.042,76 zł. Przyjęto łącznie 31 lat, 8 miesięcy, 16 dni tj. 380 miesięcy okresów składkowych oraz łącznie 4 miesiące, 21 dni tj. 4 miesiące okresów nieskładkowych.

Współczynnik proporcjonalny do - osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego dla ubezpieczonego wyniósł 95,37 %. Wysokość 24 % kwoty bazowej wynosi 293,01 zł. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat - wynosi 209 miesięcy. Wartość kapitału początkowego wnioskodawcy na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 148.628,26 zł.

/decyzja – k. 29-32 plik III akt ZUS, obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – k. 33-34 plik III akt ZUS/

Decyzją z dnia 18 czerwca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od dnia 1 maja 2015 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Zakład ustalił termin płatności świadczenia na 15 dzień każdego miesiąca. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 74.000,75 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 473.556,14 zł, średnie dalsze trwanie życia wynosi 191,30 miesięcy, suma kwot pobranych emerytur wynosi 87.006,89 zł, wyliczona kwota emerytury wyniosła 2.407,48 zł brutto ((74.000,75 zł + 473.556,14 zł) – 87.006,89 zł / 191,30).

/decyzja – k. 43-46 plik II akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 26 maja 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych po rozpatrzeniu wniosku z dnia 4 maja 2015 roku uchylił decyzję z dnia 18 maja 2015 roku i odmówił A. F. (1) prawa emerytury na podstawie art. 27 w zw. z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony na dzień zgłoszenia wniosku o emeryturę przewidzianą w art. 27 ustawy emerytalnej nie spełnił warunku kontynuowania ubezpieczenia po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego określonego w art. 27 ustawy emerytalnej, a zatem brak jest podstaw do obliczenia emerytury z zastosowaniem art. 55 i 55a ustawy emerytalnej.

/decyzja - k. 47-48 plik III akt ZUS/

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentacji zawartej w aktach rentowych oraz dokumentów przedstawionych w trakcie postępowania sądowego uznając je za wiarygodne i wystarczające do poczynienia przedmiotowych ustaleń. Stan faktyczny jest pomiędzy stronami w całości bezsporny, przedmiot sporu sprowadza się natomiast do ustalenia, czy wnioskodawca spełnia warunki niezbędne do ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 55 ustawy emerytalnej.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie.

Na mocy art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku Nr 748 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki: w przypadku mężczyzn urodzonych do dnia 31 grudnia 1947 roku osiągnęli wiek emerytalny w wysokości 65 lat oraz mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący, co najmniej 25 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 27a.

Jak wynika z art. 55 wspomnianej ustawy, ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 roku, może być obliczona emerytura na podstawie art. 26 (emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183), jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53.

Począwszy od dnia 1 maja 2015 roku wszedł w życie art. 55a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodany przez art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 marca 2015 roku (Dz. U. z 2015 r. Nr 552). Zgodnie z treścią art. 55a ust. 1 przepis art. 55 stosuje się również do ubezpieczonego, który miał ustalone prawo do emerytury przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, o której mowa w art. 27. Ustęp 2 art. 55a stanowi natomiast, iż jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę, do której miał ustalone prawo przed ustaleniem prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego, określonego w art. 27 ust. 2 i 3, podstawę obliczenia emerytury zgodnie z art. 26 pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Emerytura, o której mowa w art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przysługiwała przed 1 stycznia 2013 roku (tekst jednolity: przed zmianą wynikającą z art. 1 pkt 8 ustawy z dnia 11 maja 2012 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, którzy osiągnęli powszechny, podstawowy wiek emerytalny, wynoszący co najmniej 65 lat dla mężczyzn, i wykazali okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat. Emerytura ta, tak w poprzednim stanie prawnym, jak i obecnie, obliczana jest według zasady

określonej w art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jako procent kwoty bazowej oraz okresów składkowych i nieskładkowych wyliczony według wskaźników wskazanych w art. 53 ust. 1 pkt 2-3, z uwzględnieniem art. 55. Oznacza to, że dla niektórych osób urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 roku przewidziana została możliwość obliczenia emerytury według wartości zgromadzonych składek, na zasadach określonych w art. 25 i 26 ustawy. Dotyczy to tych osób, które po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego pozostawały w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych, a z wnioskiem o emeryturę wystąpiły po dniu 31 grudnia 2008 roku. Warunkiem uwzględnienia takiego wniosku jest ustalenie, że emerytura obliczona na podstawie art. 26 jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53, co jest możliwe w przypadku osób, które po wejściu w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podlegały ubezpieczeniom przez odpowiednio długi okres i osiągały wysokie przychody.

Spór w niniejszej sprawie dotyczy wykładni art. 55 w związku z art. 26 i art. 55a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Organ rentowy stanął na stanowisku, że skarżącemu nie przysługuje prawo do emerytury ustalonej na podstawie art. 55. Zdaniem organu rentowego z interpretacji tego przepisu wynika, iż w dacie złożenia wniosku muszą być łącznie spełnione warunki tj. kontynuowanie ubezpieczenia po osiągnięciu wieku ustawowego. Natomiast w dacie złożenia wniosku przez A. F. (2) nie miał on wieku 65 lat, a wniosek złożył przed uzyskaniem wieku.

W ocenie Sądu wykładnia art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zaprezentowana przez organ rentowy w decyzji i odpowiedzi na odwołanie jest nieprawidłowa i nie mogła uzasadniać odmowy przeliczenia świadczenia.

A. F. (2) spełnia przesłanki uzyskania emerytury na podstawie art. 27 analizowanej ustawy. Wnioskodawca urodzony w dniu (...), wiek emerytalny w wysokości 65 lat osiągnął w dniu 20 października 2012 roku oraz legitymuje się stażem pracy w wymiarze, co najmniej 25 lat.

Dysponując wiedzą, że świadczenie obliczone w myśl art. 26 w związku z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest wyższe od świadczenia ustalonego wnioskodawcy przez organ rentowy decyzją z dnia 2 listopada 2015 roku, ustalić należało jedynie czy wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 roku i kontynuował ubezpieczenie po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego.

Wnioskodawca pobierał od dnia 8 maja 2008 roku wcześniejszą emeryturę i w dniu 4 października 2012 roku (po dniu 31 grudnia 2008 roku) złożył wniosek o przyznanie emerytury z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego, którą przyznano mu od dnia 20 października 2012 roku tj. od osiągnięcia 65 roku życia, po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego kontynuował on zatrudnienie, podlegając z tego tytułu ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu.

W świetle powyższych rozważań A. F. (2) spełnia zatem wszystkie określone przepisem art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przesłanki warunkujące możliwość obliczenia emerytury na podstawie art. 26. Wbrew twierdzeniom organu rentowego przepis ten nie wymaga od wnioskodawcy, aby na dzień złożenia wniosku o emeryturę miał ukończony powszechny wiek emerytalny, stanowiąc jedynie, że wniosek ten ma być złożony po dniu 31 grudnia 2008 roku. Wnioskodawca składając wniosek o przyznanie świadczenia w dniu 4 października 2012 roku, tj. na 12 dni przed ukończeniem 65 roku życia skorzystał jedynie z możliwości wcześniejszego wystąpienia o świadczenie, które zostało mu przyznane dopiero od dnia spełnienia wszystkich przesłanek.

Zgodnie bowiem z art. 100 ust. 1 analizowanej ustawy prawo do świadczeń w niej określonych powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa.

Natomiast w myśl art. 116 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, postępowanie w sprawie świadczeń wszczyna się na wniosek zainteresowanego, a w myśl art. 129 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy,

świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS, wypożyczając akta rentowe.

9.05.2016